

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER KANCHANABURI PRIMARY

EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4

¹จุฑาวรรณ แสงเพชรอ่อน, ²ธารินี กิตติกาญจนโสภณ, ³จุฑารัตน์ นีรันดร

¹Jutawan Sangpechon, ²Tarinee Kittikanjanasophon, ³Jutharat Nirundorn

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

Email: jutawanfermn@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 และ (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ตามการประเมินของครูจำแนกตามอายุระดับการศึกษาและประสบการณ์สอน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำนวน 349 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครชีและมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 186 คน วิธิดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ (2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ตามการประเมินของครู จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์สอน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ผู้บริหารสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study leadership of school administrators under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4; and (2) to compare the leadership of school administrators under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4, according to teacher's assessment, classified by age, education level, and teaching experiences.

This research was a survey research. The population was 349 teachers under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4. Sample was 186 teachers under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4, determined as Krejcie & Morgan's table, and obtained via stratified random sampling technique. There were four steps of the methodology: (1) studying research problems;

(2) research design; (3) data collection and data analysis; and (4) research report writing. The research instrument was five point-rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t -test.

The results of research were revealed that: (1) leadership of school administrators under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4, overall and aspect was at high level; and (2) comparison of leadership of school administrators under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4, according to teacher's sssessment, classified by age, education level, and teaching experiences, overall and aspect were not different.

Keywords: Leadership, School Administrators, Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4

บทนำ

การบริหารจัดการมนุษย์ที่มีความต่างกัน ทุกด้าน และตั้งอยู่บนพื้นฐานของความหลากหลายด้านปัจจัยและบริบทในสภาวะปัจจุบันนี้ คงไม่ใช่เรื่องง่ายนัก เพราะผู้นำจะต้องเผชิญกับความสลับซับซ้อนของปัญหาต่าง ๆ อย่างมากมาย ทั้งบุคคล งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี หากมีการศึกษาเรียนรู้ในการเป็นผู้นำมืออาชีพซึ่งจะต้องมีภาวะผู้นำก็อาจจะเป็นผู้ที่ทำได้ ภาวะผู้นำของผู้บริหารจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จ ทำให้งานมีคุณภาพซึ่งในปัจจุบันการพัฒนาคุณภาพของผู้บริหารในยุคปฏิรูปการศึกษาต้องมีคุณลักษณะ และพฤติกรรมของผู้บริหารที่ให้ความสำคัญ ในด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ มีความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร และการสร้างเครือข่าย เพราะผู้บริหารสถานศึกษาคนเดียว ไม่สามารถดำเนินการทุกอย่างให้สำเร็จได้จะต้องอาศัยผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การที่ผู้บริหารจะได้รับความร่วมมือด้วยดีนั้นจะต้องดำเนินบทบาท และพฤติกรรมที่เหมาะสม ในการรวมพลังครุทำให้กิจกรรมด้านการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ เป็นที่พึงพอใจนั้นจะมีคุณลักษณะโดดเด่นเฉพาะ อยู่หลายประการ (ณัฏฐพันธ์ เจริญนนท์, 2561:58)

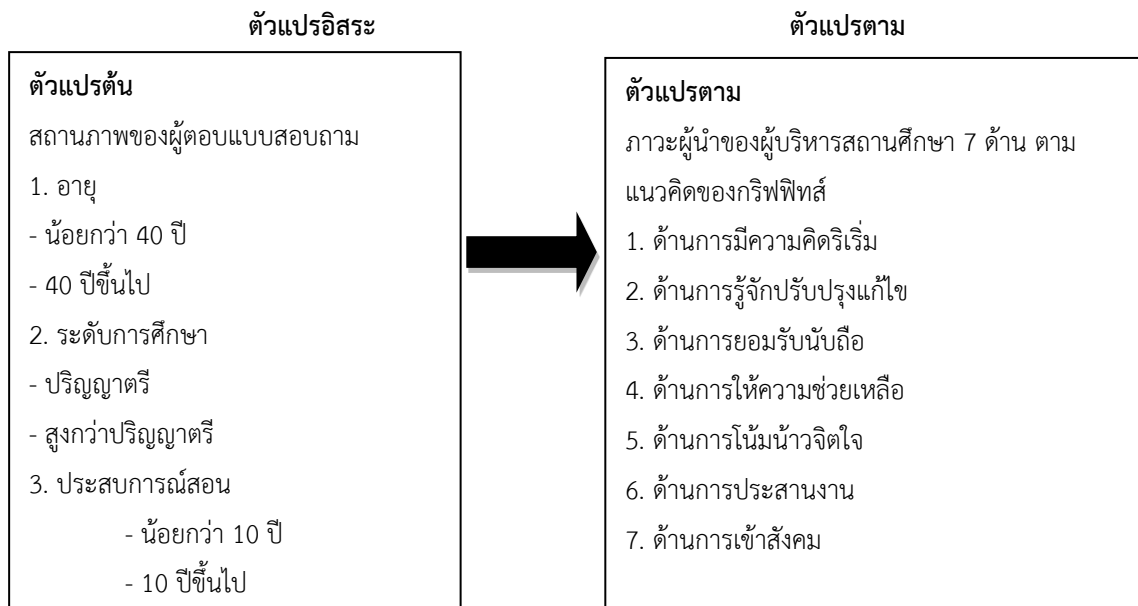
ผู้บริหารต้องทำงานร่วมกับครู กระตุ้นครูให้คำแนะนำครู และประสานงานให้ครูทำงานร่วมกันด้วยเทคนิควิธีที่มีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเกิดประสิทธิผลสูงสุดการบริหารงานวิชาการเป็นงานสำคัญของสถานศึกษา เนื่องจากงานวิชาการจะเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จของผู้บริหาร หากผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารวิชาการและเป็นผู้นำทางการเรียนการสอน เพื่อกระตุ้นให้ครูพัฒนาตนเองในการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้และกลวิธีการสอนที่หลากหลาย ซึ่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 มีโรงเรียนหลายขนาด จึงทำให้มีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ทำให้มีผลต่อคุณภาพสถานศึกษาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนด้วย

ดังนั้นบทความวิจัยนี้นำเสนอ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาในด้านความสำคัญวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำและแนวทางการนำภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาไปใช้ประโยชน์ สำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาและให้ผู้เตรียมตัวก้าวสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาได้มีความพร้อมฝึกฝนตนเองให้มีภาวะผู้นำ สามารถไปบริหารจัดการให้องค์การทางการศึกษาดำเนินงานได้อย่างบรรลุวัตถุประสงค์ ตอบสนองความต้องการของชาติพัฒนาสังคมไทยให้ก้าวไปข้างหน้าได้อย่างทัดเทียมกับอารยประเทศได้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 และ
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ตามการประเมินของครูจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์สอน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร: ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำนวน 31 โรงเรียน รวมจำนวน 349 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 2565)

กลุ่มตัวอย่าง: กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Mogan, 1970:608) จำนวน 186 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) และดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามลำดับ

ขอบเขตด้านเนื้อหา ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของ กริฟฟิธส์ (Griffiths, 1956:243) ซึ่งได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำในการบริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 7 ด้าน (1) ด้านการมีความคิดริเริ่ม(2) ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข (3) ด้านการยอมรับนับถือ (4) ด้านการให้ความช่วยเหลือ (5) ด้านการโน้มน้าวจิตใจ (6) ด้านการประสานงาน (7) ด้านการเข้าสังคม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เกี่ยวกับภาวะผู้นำในการบริหารการศึกษาของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ประกอบด้วยข้อคำถาม 45 ข้อ

3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ออกแบบงานวิจัยและสร้างแบบสอบถาม
2. ตรวจสอบคุณภาพและความเหมาะสมของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และปรับปรุงแก้ไข โดยนำผลวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ มาเปรียบเทียบ เพื่อให้ครอบคลุมขอบเขตการวิจัย
3. ทดลองใช้ โดยนำเครื่องมือหรือแบบสอบถามไปทดลองใช้ กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
4. ตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สถานที่ทำการทดลอง ได้แก่ โรงเรียน 1 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
2. การเตรียมการทดลอง ได้แก่ 1) ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลและทดลองใช้ระบบ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 2) เตรียมระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาที่พัฒนาแล้วใส่ไว้ใน Google Form ส่งข้อมูลถึงสถานศึกษาและทดสอบการใช้งาน และ 3) เตรียมสถานที่ คอมพิวเตอร์ และกำหนดเวลาที่ทำการทดลองการใช้งาน
3. การดำเนินการทดลอง โดยนำการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้เพื่อประเมินหาคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย สามารถนำข้อมูลที่ได้ในแต่ละขั้นตอนไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสถิติ

สรุปผลการวิจัย: (1) ตามวัตถุประสงค์ที่ 1 ผลวิจัยดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการมีความคิดริเริ่ม	4.21	0.68	มาก
2. ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข	4.19	0.68	มาก
3. ด้านการยอมรับนับถือ	4.12	0.70	มาก
4. ด้านการให้ความช่วยเหลือ	4.12	0.70	มาก
5. ด้านการโน้มน้าวจิตใจ	4.14	0.68	มาก
6. ด้านการประสานงาน	4.18	0.67	มาก
7. ด้านการเข้าสังคม	4.16	0.67	มาก
รวม	4.16	0.68	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

(2)ตามวัตถุประสงค์ที่ 2 การเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาเครือข่ายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 จำแนกตามอายุ ดังตารางที่ 2-4

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำแนกตามอายุ

ที่	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	น้อยกว่า 40 ปี		40 ปีขึ้นไป		t	Sig
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ด้านการมีความคิดริเริ่ม	4.14	0.63	4.27	0.54	-0.721	0.472
2	ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข	4.14	0.62	4.24	0.56	-1.28	0.202
3	ด้านการยอมรับนับถือ	4.14	0.66	4.10	0.68	-1.647	0.101
4	ด้านการให้ความช่วยเหลือ	4.13	0.66	4.10	0.70	-1.133	0.259
5	ด้านการโน้มน้าวจิตใจ	4.13	0.63	4.16	0.63	-1.215	0.239
6	ด้านการประสานงาน	4.16	0.57	4.20	0.61	-1.451	0.201
7	ด้านการเข้าสังคม	4.15	0.60	4.20	0.61	-1.198	0.151
ภาพรวม		4.14	0.62	4.18	0.62	-1.235	0.232

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำแนกตามอายุ พบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน ประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบการประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา

ที่	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	Sig
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ด้านการมีความคิดริเริ่ม	4.19	0.61	4.25	0.55	-.562	.576
2	ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข	4.17	0.61	4.22	0.55	-.378	.707
3	ด้านการยอมรับนับถือ	4.12	0.65	4.10	0.71	-.998	.322
4	ด้านการให้ความช่วยเหลือ	4.12	0.67	4.11	0.71	-.735	.465
5	ด้านการโน้มน้าวจิตใจ	4.13	0.63	4.17	0.61	-.689	.545
6	ด้านการประสานงาน	4.17	0.59	4.23	0.60	-.826	.762
7	ด้านการเข้าสังคม	4.16	0.60	4.20	0.62	-.963	.556
ภาพรวม		4.15	0.62	4.18	0.62	-0.736	0.562

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน ประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบการประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การสอน

ที่	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	น้อยกว่า 10 ปี		มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป		t	Sig
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ด้านการมีความคิดริเริ่ม	4.15	0.62	4.25	0.56	-.375	.708
2	ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข	4.13	0.61	4.23	0.58	-.220	.826
3	ด้านการยอมรับนับถือ	4.12	0.67	4.13	0.67	-.904	.367
4	ด้านการให้ความช่วยเหลือ	4.12	0.67	4.11	0.69	-.587	.558
5	ด้านการโน้มน้าวจิตใจ	4.12	0.62	4.15	0.63	-.568	.728
6	ด้านการประสานงาน	4.17	0.57	4.20	0.60	-.924	.816
7	ด้านการเข้าสังคม	4.15	0.59	4.18	0.61	-.215	.376
ภาพรวมทั้ง 7 ด้าน		4.14	0.62	4.18	0.62	-.435	.626

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การสอน พบว่า ครูที่มีระดับประสบการณ์การสอนต่างกัน ประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ด้านการประสานงาน ด้านการเข้าสังคม ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านการยอมรับนับถือ และด้านการให้ความช่วยเหลือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ให้ความสำคัญในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานเพื่อให้ทุกคนทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข มีความรู้ความสามารถเป็นผู้ที่มีศิลปะ มีการกระตุ้นให้ความร่วมมือปฏิบัติงานตามผู้นำด้วยศรัทธา มีวิธีการชักนำ จูงใจ หรือโน้มน้าวใจ ให้ผู้ร่วมงานมีแรงบันดาลใจ มีขวัญ และกำลังใจในการทำงาน เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ เพื่อให้ทุกคนเห็นความสำคัญของการทำงานเป็นทีม ทำงานด้วยความเต็มใจอย่างประสานสัมพันธ์กันจนทำให้งานสำเร็จตามเป้าหมายของกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ญญรัตน์ (2561: 123) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้นำมีพื้นฐานความคิดมาจากทฤษฎีคุณลักษณะผู้นำ โดยผู้นำที่ประสบความสำเร็จจะมีคุณลักษณะพิเศษ การเป็นผู้นำ จึงขึ้นอยู่กับตัวผู้นำเองไม่ได้ขึ้นอยู่กับผู้อื่นผู้นำจะต้องมีลักษณะเหนือสมาชิกในกลุ่ม มีความมั่นใจในตนเอง สุขภาพจิตดี ชอบสังคม และมีความไวต่อความรู้สึกของผู้อื่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญญา ศรีแปลก (2563) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคาญจนบุรี เขต 4 จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การสอน โดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่ต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ให้ความสำคัญในการจัดสรรผลประโยชน์ให้กับเพื่อนร่วมงาน และปฏิบัติตนต่อเพื่อนร่วมงานอย่างเสมอภาคกันโดยไม่แบ่งแยกถึงระดับอายุ มีเหตุผลและวางตัวเป็นกลางอย่างเสมอให้

ความยุติธรรมแก่เพื่อนร่วมงาน โดยเสมอภาค และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซอพี ราเซะ. (2560 : 97-110) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอำเภอทุ่งยางแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 และสอดคล้องกับ กรวิกา มั่งมุล (2563) ได้ศึกษาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ควรติดตามการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นอยู่ตลอดเวลา เพื่อหาแนวทางในการดำเนินงานในสถานศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง และช่วยเหลือครูในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ทำตนเป็นแบบอย่างในการแสวงหาความรู้ มีความรู้ในทุก ๆ ด้าน ศึกษาหาความรู้ และนำเสนอแนวคิดใหม่ๆ อยู่เสมอ หาทางแก้ไขเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา ให้คำแนะนำ ชี้แจงกับผู้ร่วมงานได้ตลอดเวลา ทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว ดูแลทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างทั่วถึง เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร ให้กำลังใจและสนับสนุนผู้ร่วมงานให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ผู้บริหารต้องทำงานเชิงรุก โดยติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานของครูผู้สอน เพื่อที่ผู้บริหารได้ทราบผลและนำไปปรับปรุงการบริหารงานให้ดียิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ (2563). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.

2545, กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ

กรวิกา มั่งมุล. (2563). ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ชุดิกกาญจน์ ทักโลวา. (2564). การพัฒนาภาวะผู้นำ. [Online]. Available: <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RJPJ/article/download/250934/171487/906808>.

Pdf. สืบค้นเมื่อ 5 ตุลาคม 2565

ซอพี ราเซะ. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอทุ่งยางแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2561). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดยูเคชั่น.

- ธารินี กิตติกาญจนโสภณ (2565). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี. วารสารช่อพะยอม ปีที่33 ฉบับที่ 2 (125-145) ก.ย.-ธ.ค. 2565.
- ธีรศักดิ์ เจริญมงคล. (2550). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- นุสรุา หันถา. (2556). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน กลุ่ม 4 กรุงเทพมหานครสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- เนตรพัฒนา ยาวีราช. (2550). ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : เซ็นต์ทรัลเอ็กซ์เพรส.
- บุษยามาศ ผาดี. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- บรรพต รักงาม. (2555). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- เพ็ญนภา ศรีแปลก. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2565). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนานุเคราะห์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565. <http://www.bga.moe.go.th/2018/?p=13136>
- สุเทพ พงษ์ศรีวัฒน์. (2548). ภาวะผู้นำ : ทฤษฎีและปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : บริษัท วิรัตน์เอ็นดูเคชั่น จำกัด
- สุวิมล โตปิ่นใจ. (2556). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มบางบ่อ 2 อำเภอบางบ่อ จังหวัด สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. งานนิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย บูรพา.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2550). “ภาวะผู้นำ” ในประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 5. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อนรุทธ์ ทรธานนท์. (2565). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายทรศพล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- อรอุมา ไชยเอม. (2554). ภาวะผู้นำของนักวิชาการสถานศึกษาในมหาวิทยาลัยนเรศวร. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อันธิยา ภูมิไธสง. (2556). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อิสริยา กลิ่นสุนทร. (2564). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการสร้าง องค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อุดม สิงโตทอง. (2550). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชลบุรีเขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะ ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.

- Barth, R. (1990). **Improving schools from within: Teachers, parents and principals can make a difference**. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.
- Davis, G. A. (1989). **Effective schools and effective teachers**. Boston: Allyn & Bacon.
- Davis, G. A., & Tomas, M. A. (1989). **Effective schools and effective teacher**. Boston: Allyn and Bacon.
- Duke, D. L.(1987). **School leadership and Instructional improvement**. New York: Random House.
- Glickman, C. D, Godon. S.P., & Jovita, M. R. (2001). **Supervision and Instructional leadership a developmental approach 5**. Boston: Allyn and Bacon.
- Glickman, C. D., (2007) . **Super Vision and instructional leadership: A developmental approach**. (7th th). Boston: Pearson.
- Hallinger, P., & Murphy, M. (1985). **Assessing the instructional management behavior of principals**. The Elementary School Journal, 8(6), 221-224.
- King, M. T. (2002). **Extraordinary Leadership in Education: Transformational and Transactional Leadership as Predictors of Effectiveness Satisfaction and Organization Climate in K-12 and Higher Education**. Dissertation Abstracts International. 50(8), 2329.
- Krejcie, R. V. , & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30 (3), 608.
- McEwan, E. K. (1998). **Seven steps to effective instruction leadership**. CA: Macmillan.
- McEwan, E. K. (2001). **Seven steps to effective Instructional leadership (3rd ed.)**. California: Corwin Press.
- Seyfarth, J. T. (1999). **The principal: New leadership for new challenges**. NJ: Prentice-Hall.